

NÁRODOHOSPODÁŘSKÝ OBZOR 4 – 2007 ROČ. VII

Miroslav Hloušek, Jiří Polanský

Produkční přístup k odhadu potenciálního produktu – aplikace pro ČR

Summary:

This paper deals with estimations of potential output using production approach. This approach relates to supply side of the economy. Its advantage lies in fact that it allows us to analyze each factor that determines growth rate of potential output, i.e. capital, labour and total factor productivity. Other methods of estimation of potential output are discussed as well. Comparison of alternative approaches is illustrated on estimation of output gap.

Anotace:

Tento článek se zabývá odhadem potenciálního produktu za pomoci produkčního přístupu. Tento přístup je spojen s ekonomikou strany nabídky. Jeho výhodou spočívá ve skutečnosti, že nám umožňuje analyzovat každý faktor ovlivňující tempo růstu potenciálního produktu, tj. kapitál, práci a celkovou produktivitu faktorů. Zmíněny jsou rovněž ostatní metody odhadu potenciálního produktu. Porovnání alternativních přístupů je ilustrováno na odhadech mezery výstupu.

Jan Čapek

Mezera výstupu v ČR: oficiální a neoficiální odhady

Summary:

The article analyzes output gap values published by the Czech National Bank, Česká spořitelna, and also deals with some output gap estimates of private persons. The Czech National Bank publishes its estimates in Inflation Reports. Uncertainty of the ascertained data is significant; it commonly exceeds one percentage point. Česká spořitelna publishes its output gap estimates in its publication Quarterly Analysis – Economics in Detail, yet the published time series are rather short. Nevertheless, the error rate increases so far. Unofficial estimates made by various methods are also very different. Confidence bands are so wide that very little can be said about true output gap values.

Anotace:

Článek analyzuje zveřejněné hodnoty mezery výstupu Českou národní bankou, Českou spořitelnou a věnuje se též některým odhadům soukromých osob. Česká národní banka odhady zveřejňuje ve svých Zprávách o inflaci. Zjištěná nejistota dat je významná, běžně se pohybuje nad jedním procentním bodem. Česká spořitelna publikuje své odhady mezery výstupu ve své publikaci Ekonomika pod lupou. Zveřejněné časové řady jsou zatím krátké, nicméně chybovost zatím stále vzrůstá. Neoficiální odhady konstruované pomocí různých metod jsou také výrazně různé. Konfidenční intervaly jsou natolik široké, že jde o skutečné hodnotě mezery výstupu říci jen velmi málo.

Daniel Němec

Alternativní odhady NAIRU české ekonomiky a jejich implikace pro ekonomický růst

Summary:

This contribution deals with alternative estimates of non-accelerating inflation rate of unemployment (NAIRU) for the Czech economy. NAIRU is meant to be an equivalent for the equilibrium unemployment. Simple hysteretic model of the Phillips curve and multi-equation dynamic macroeconomic model are presented. Parameters of these models and paths of the NAIRU are estimated using techniques of the bayesian inference (Gibbs sampler, Metropolis-Hastings algorithm) and filtration (Kalman filter). Trajectory of potential output is estimated in the case of the multi-equation model. Potential output and NAIRU are treated as unobservable states of economic system. Final part of this contribution address to implications for the potential of the Czech Republic concerning sustainable economic growth.

Anotace:

Tento příspěvek nabízí alternativní odhady míry nezaměstnanosti neakcelerující inflaci (NAIRU) české ekonomiky jakožto charakteristiky rovnovážné míry nezaměstnanosti. V kontextu jednoduchého hysterezního konceptu Phillipsovy křivky a vícerovnice makroekonomického dynamického modelu jsou odhadnuty jejich parametry a trajektorie NAIRU, a to technikami bayesovské analýzy (Gibbsův vzorkovač, Metropolis-Hastings algoritmus) a filtrace (Kalmanův filtr). V případě vícerovnice modelu je odhadnut i vývoj potenciálního produktu, který je stejně jako NAIRU chápán jako nepozorovaný stav ekonomického systému. Implikacím pro potenciál České republiky z hlediska udržitelnosti jejího ekonomického růstu je věnována závěrečná část příspěvku.

Ondřej Krčál

Evoluční teorie růstu - Smithovsko-Schumpeterovská inspirace

Summary:

In this paper, we try to present an evolutionary growth theory inspired mainly by the work of Adam Smith and Joseph Schumpeter. Most importantly, we deal with the relationship between the economic growth on one side, and the size of the markets and intensity of competition in the markets on the other side. Furthermore, we are trying to draw attention to the importance of linkages between firms and centres of markets and between firms and their suppliers and customers for creation and diffusion of innovations. Lastly, we use the previously created theory for analysis of the growth in productivity in the USA in 1990s.

Anotace:

V tomto článku prezentujeme evoluční teorii růstu inspirovanou zejména dílem Adama Smithe a Josepha Schumpetera. Věnujeme se na jedné straně vztahu mezi ekonomickým růstem a velikostí trhu a intenzitou konkurence na trhu na straně druhé. Kromě toho, je pozornost věnována významu vazeb mezi firmami a tržními centry a mezi firmami a jejich dodavateli a zákazníky z hlediska vytváření a šíření inovací. V neposlední řadě je nastíněná teorie použita pro analýzu růstu produktivity ve Spojených státech amerických během 90. let 20. století.

Nad'a Voráčová
Ekonomická teorie vztahu fiskální politiky a růstu

Summary:

This article attempts to analyze the relation between fiscal policy and economic growth from the perspective of economic theory. It focuses on effects of the system of taxation structure and expenses on economic growth, and also on influence of fiscal disequilibrium. In the case of disequilibrium, special attention is paid to Ricardo's equivalency theorem, criticism it was subjected to and relevance of its conclusions.

Anotace:

Cílem tohoto článku je analýza vztahu mezi fiskální politikou a ekonomickým růstem z hlediska ekonomické teorie. Zaměřuje se na účinky struktury daňového systému a výdajů na ekonomický růst a taktéž na vliv na fiskální nerovnováhu. V případě nerovnováhy je speciální pozornost věnována Richardově teorii ekvivalence, kritice této teorie a významu z ní plynoucích závěrů.

Petra Černíková
Vliv měnové integrace na ekonomiku země

Summary:

The presented article examines all possible aspects of entering a monetary union. An analysis of potential benefits and costs that are subsequent to adopting of common currency is mentioned. The author also deals with a theoretical background of the problem, mainly with the theory of optimum currency areas. Becoming a member of monetary union is advantageous since expected benefits exceeds costs. Despite both benefits and costs are hard to quantify, we can predict that if possible costs are minimized then benefits will be maximized. Let us expect that monetary policy and exchange rate can be effective ways to absorb asymmetric shocks. Under these circumstances, the adoption of common currency is suitable only if there exist alternative adjusting mechanisms in a given country. If these alternative adjusting mechanisms do not work, the country will face undesirable changes of unemployment rate.

Decision about the date of accession to monetary union is a matter of political decision. In spite of this, the decision should be well timed, mainly with regard to internal economic situation.

Anotace:

Článek se zabýval problematikou vstupu země do měnové unie. Prostor byl věnován nejen samotnému rozboru potenciálních přínosů a nákladů spojených s tímto krokem, ale taktéž teoretickým východiskům. Pro zemi je členství v měnové unii výhodné od okamžiku, kdy očekávané přínosy převáží nad náklady. Přestože jak přínosy, tak i náklady jsou obtížně kvantifikovatelné, dá se předpokládat, že v případě minimalizace nákladů bude země maximalizovat benefity z členství plynoucí. Vyjdeme-li z předpokladu, že autonomní monetární politika a měnový kurz jsou efektivní při vyrovnání případného asymetrického (ať už nabídkového či poptávkového) šoku, poté je pro danou zemi vstup do měnové unie vhodný až v okamžiku, kdy fungují alternativní přízpůsobovací mechanismy. V opačném případě země čelila poměrně vysokým nákladům, zejména pokud jde o nárůst nezaměstnanosti.

Rozhodnutí o vstupu do měnové unie je v rukou politických představitelů a de facto je to rozhodnutí politické. Přesto však by měl být tento krok dobře načasován, a to především s ohledem na domácí připravenost a vnitřní ekonomickou situaci.